

# Imnul

Vasile Alecsandri, scriitor pașoptist, a participat activ la evenimentele timpului, pe care le-a ilustrat în creațiile sale. A fost un poet militant (*care luptă intens pentru un principiu, pentru o cauză*), exprimând în versuri patriotice idealurile Revoluției de la 1848 și ale Unirii din 1859, prin creații ca „Deșteptarea României” și „Hora Unirii”.

Patriot înflăcărat, Alecsandri participă la serbarea organizată la Putna în august 1871, cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la construirea mănăstirii, manifestare dedicată memoriei domnitorului Ștefan cel Mare, care era și ctitorul (fondatorul) acestui lăcaș sfânt. Pentru această festivitate, Vasile Alecsandri scrie un imn închinat mării personalități istorice a Moldovei, domnitorul Ștefan cel Mare.

***Imnul este o specie a genului liric, în versuri, în care autorul preamărește patria, o personalitate, eroii, idei mărețe, evenimente cruciale din viața unei națiuni, într-un ton solemn, în imn, autorul exprimă - în general - sentimentele nobile ale unei colectivități.***

Titlul poeziei „Imn lui Ștefan cel Mare” exprimă elogiul lui Alecsandri, adus unei personalități istorice importante a Moldovei, domnitorului care și-a iubit cu înflăcărare țara și poporul.

Poezia este structurată în cinci strofe de câte opt versuri fiecare și ilustrează admirația și venerația românilor pentru viteazul domnitor, care a dus Moldova secolului al XV-lea la de glorie și progres.

Prima strofă prezintă locul unde odihnește de veacuri viteazul domnitor: „La poalele Carpaților, / Sub vechiul tău mormânt” și continuă cu o invocație retorică (*invocația retorică este o formulă retorică de adresare către o persoană, absentă sau imaginară, de la care nu se așteaptă, de fapt, nicio intervenție*) adresată direct lui Ștefan cel Mare – „O! Ștefan” – definindu-l cu principala trăsătură a personalității sale – „erou al românilor” și „erou sfânt”. Repetiția substantivului „erou” accentuează meritele patriotice ale gloriosului voievod, care și-a închinat întreaga viață independenței Moldovei și progresului poporului său. La căpătâiul lui Ștefan străjuiesc munții Carpați, care sunt personificați (*li se atribuie însușiri omenești*), printr-o comparație: „Ca sentinele (persoană care stă de pază) falnice / Carpații te păzesc. / Și de sublima-ți glorie / Cu secolii (secol – o sută de ani) șoptesc”. Poetul evidențiază curajul, vitejia legendară a domnitorului, precum și sentimentul de venerație pe care i-l poartă urmașii.

Strofa a doua reliefează eroismul și patriotismul lui Ștefan, dovedit de trecutul istoric glorios al domniei. Ca un adevărat apărător al creștinătății, voievodul român a stat mereu în fruntea „*vitejilor români*” și a luptat împotriva păgânilor, apărând cu înalt patriotism țara, de invazia otomană: „*Cu drag privind-ți patria*”. Spiritul de sacrificiu izvorât din dragostea de neam l-a făcut să privească „*moartea cu dispreț*”.

Cele două sintagme – „*cu drag*” și „*cu dispreț*” – sunt puse în antiteză (opозиție) tocmai pentru a accentua iubirea de țară și puterea sacrificiului pentru independența Moldovei. Figura legendară a marelui domnitor este sugerată prin așezarea epitetului (*epitetul - determinant expresiv pus pe lângă un substantiv sau un verb pentru a scoate în evidență o trăsătură a obiectului sau a acțiunii și pentru a da mai multă expresivitate artistică creației respective*) „*măreț*” la începutul și finalul versurilor: „*Măreț în sânul luptelor, / Și-n pace-ai fost măreț*”.

Strofa a treia plasează imaginea domnitorului la prezent, timp în care Ștefan este considerat un simbol al românilor pentru libertate, independență și speranță în viitor. Asemuită cu soarele, personalitatea nemuritoare a voievodului moldovean va rămâne de-a pururi în sufletele românilor, care-i omagiază (*a exprima stima, respectul față de cineva*) cinstea, curajul și patriotismul exemplar: „*Dar într-a noastre suflete / În veci tu nu apui!*”. Ștefan cel Mare constituie și „soarele” călăuzitor pentru generațiile viitoare, astfel personalitatea lui legendară parcurge întreg ciclul temporal, din trecut în prezent, apoi în viitor: „*O! soare-nvingător, / Lumini cu raze splendide / Prezent și viitor*”. Figura strălucitoare, care traversează secolele este construită dintr-o serie de antiteze: „*apune*” – „*nu apui*”; „*trecut*” – „*viitor*”; „*negura*” – „*lumini*”. Metafora „*soare-nvingător*” împreună cu invocația retorică „*O!*” definesc măreția personalității marelui voievod, care luminează peste veacuri sufletele românilor, precum și ipostaza de erou intrat pe vecie în istoria neamului nostru. Epitetul „*raze splendide*” completează ideea de permanență a figurii lui Ștefan în istoria țării.

Strofa a patra raportează personalitatea lui Ștefan cel Mare la viitor, reliefând trăsătura de vizionar (*persoană care prevestește evenimentele viitoare*), deoarece unul dintre idealurile domnitorului a fost acela de a uni pe toți românii sub același steag: „*Pe timpul vitejiilor, / Cuprins de-un sacru dor, / Visai unirea Daciei / Cu-o turmă ș-un păstor*”. O altă invocație retorică „*O! mare umbră-eroică*” sugerează forța de reflectare a personalității marelui voievod în conștiința urmașilor, iar aspirația de unire națională a tuturor românilor sub același steag este exprimată prin metafora „*o turmă ș-un păstor*” și prin epitetul „*sacru dor*”. Împlinirea idealului de unire a conștiințelor și a creștinilor este ilustrată prin repetiția „*Uniți*”, cuvânt așezat la începutul fiecărui vers din finalul strofei: „*Uniți suntem în cugete, / Uniți în Dumnezeu*”.

Ultima strofă reia prezentarea locului și a timpului trecut: „În poalele Carpaților, / La vechiul tău mormânt”. Aceste meleaguri (locuri) sunt sacre (sfinte), deoarece românii fac un jurământ sfânt marelui voievod, acela de a purta mai departe gloria istoriei și de a manifesta totdeauna dragoste de neam și țară, asemenea lui Ștefan: „Toți în genunchi, o! Ștefane, / Depunem jurământ: / «Un gând s-avem în numele / Românului popor, / Aprinși de-amorul gloriei / Ș-al patriei amor!»”. Inversiunea „Românului popor” pune accentul pe națiune, pe colectivitatea românească ce se angajează să apere țara și libertatea neamului nostru.

Poezia „Imn lui Ștefan cel Mare” este o creație lirică, deoarece autorul își exprimă direct sentimentele de dragoste, de venerație pentru personalitatea glorioasă a lui Ștefan cel Mare, model de patriotism pentru toți românii. Tonul este solemn și elogiativ (care elogiază, preamărește), iar adresarea directă și invocațiile retorice amplifică măreția domnitorului.

## **Imn lui Ștefan cel Mare**

*de Vasile Alecsandri*

La poalele Carpaților,  
Sub vechiul tău mormânt,  
Dormi, erou al românilor,  
O! Ștefan, erou sfânt!  
Ca sentinele falnice  
Carpații te păzesc  
Și de sublima-ți glorie  
Cu secolii șoptesc.

Când tremurau popoarele  
Sub aprigii păgâni,  
Tu le-apărai cu brațele  
Vitejilor români.  
Cu drag privindu-ți patria  
Și moartea cu dispreț,  
Măreț în sânul luptelor,  
Și-n pace-ai fost măreț.

În cer apune soarele  
Stingând razele lui,  
Dar într-a noastre suflete  
În veci tu nu apui!

Prin negura trecutului,  
O! soare-nvingător.  
Lumini cu raze splendide,  
Prezent și viitor.

În timpul vitejiilor,  
Cuprins de-un sacru dor,  
Visai unirea Daciei  
Cu-o turmă ș-un păstor;  
O! mare umbră-eroică,  
Privește visul tău:  
Uniți suntem în cugete,  
Uniți în Dumnezeu.

În poalele Carpaților,  
La vechiul tău mormânt,  
Toți în genunchi, o! Ștefane,  
Depunem jurământ:  
„Un gând s-avem în numele  
Românului popor,  
Aprinși de-amorul gloriei  
Ș-al patriei amor!”

**Imnul național** este o compoziție muzicală care aduce în prim plan istoria, tradițiile, reușitele unei națiuni și este recunoscut de către conducerea țării în mod oficial.

Imnul actual al României, „**Deșteaptă-te, române!**” este compus în contextul Revoluției de la 1848. A fost scris de către poetul Andrei Mureșanu (1816-1863), încă din momentul apariției, acesta a fost un cântec menit să le fie alături românilor în cele mai grele momente ale istoriei lor. Mesajul cântecului i-a chemat pe români la luptă, la (re)deșteptare.

## **Deșteaptă-te, române!**

*de Andrei Mureșanu*

### Imnul național al României

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,  
În care te-adânciră barbarii de tirani!  
Acum ori niciodată croiește-ți altă soartă,  
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi în lume  
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,  
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume  
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Înalță-ți lata frunte și caută-n giur de tine,  
Cum stau ca brazi în munte voinici sute de mii;  
Un glas ei mai așteaptă și sar ca lupi în stâne,  
Bătrâni, bărbați, juni, tineri, din munți și din câmpii!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,  
Româna națiune, ai voștri strănepoți,  
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,  
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Pre voi vă nimiciră a pizmei răutate  
Și oarba neunire la Milcov și Carpați!  
Dar noi, pătrunși la suflet de sfânta libertate,  
Jurăm că vom da mâna, să fim pururea frați!

O mamă văduvită de la Mihai cel Mare  
Pretinde de la fii-și azi mână d-ajutori,  
Și blastă-mă cu lacrimi în ochi pe orișicare,  
În astfel de pericol s-ar face vânzători!

De fulgere să piară, de trăsnet și pucioasă,  
Oricare s-ar retrage din gloriosul loc,  
Când patria sau mama, cu inimă duioasă,  
Va cere ca să trecem prin sabie și foc!

N-ajunse iataganul barbarei semilune,  
A cărui plăgi fatale și azi le mai simțim;  
Acum se vâără cnuta (*cnut – bici făcut dintr-o curea de piele sau dintr-o funie*) în vetrele străbune,  
Dar martor ne e Domnul că vii nu o primim!

N-ajunse despotismul cu-ntreaga lui orbie,  
Al cărui jug din seculi ca vitele-l purtăm;  
Acum se-ncearcă cruzii, în oarba lor trufie,  
Să ne răpească limba, dar morți numai o dăm!

Români din patru unghiuri, acum ori niciodată  
Uniți-vă în cuget, uniți-vă-n simțiri!  
Strigați în lumea largă că Dunărea-i furată  
Prin intrigă și silă, vicleane uneltiri!

Preoți, cu cruce-n frunte! căci oastea e creștină,  
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.  
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,  
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!